

Grund- og nærhedsnotat

Folketingets Europaudvalg
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Europa-Kommissionens Forordning og Afgørelse om Horisont Europa – rammeprogrammet for forskning og innovation, KOM (2018) 435 og KOM (2018) 436

Nyt notat

1. Resumé

Europa-Kommissionen fremsatte den 7. juni 2018 sit forslag til et kommende rammeprogram for forskning og innovation for perioden 2021-2027. Forslaget følger Kommissionens forslag til en kommende flerårig finansiell ramme (MFF), som fremlagt den 2. maj 2018. Pakken for rammeprogrammet består af en hovedforordning KOM (2018) 435 og en afgørelse om særprogrammet KOM (2018) 436. Indeværende grund- og nærhedsnotat omfatter begge forslag.

Formålet med Horisont Europa er at støtte hele værdikæden for forskning og innovation – fra forskningsmæssigt gennembrud til indførelse af produkt på markedet – på en integreret måde og rettet mod civile anvendelsesformål. Samtidig sigter forslaget mod at styrke EU's konkurrenceevne. Kommissionen foreslår at afsætte 83,5 mia. EUR i 2018-priser til Horisont Europa i perioden 2021-2027.

Rammeprogrammet opstiller prioriteter og deltagelsesregler samt beskriver mulige aktiviteter inden for forskning og innovation for perioden 2021-2027. Overordnet består programmet af tre søjler. Den første søjle har fokus på grundforskning, forskermobilitet og forskningsinfrastruktur, herunder kendte aktiviteter som Det Europæiske Forskningsråd og Marie Skłodowska-Curie Aktiviteter. Den anden søjle har fokus på strategisk forskning inden for de store globale udfordringer, herunder Sundhed, Inklusive og sikre samfund, Det digitale område og industri, Klima, energi og transport/mobilitet samt Fødevarer og naturressourcer. Den tredje søjle fokuserer på innovation, særligt disruptiv og banebrydende innovation.

Implementering af rammeprogrammet vil ske gennem velkendt komitologi-procedure og en strategisk planlægningsproces.

Regeringen byder forslaget velkommen, særligt fortsættelsen af det såkaldte excellence-princip, der er forudsætningen for programmets høje EU-merværdi.

2. Baggrund

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Børsgade 4
Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700
Fax 3332 3501
ufm@ufm.dk
www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr.
Dokument nr.

Rammeprogrammet vil være det niende i rækken af europæiske rammeprogrammer for forskning og innovation – og afløseren til det nuværende rammeprogram, Horisont 2020. Forslaget følger Kommissionens forslag til den næste flerårige finansielle ramme for perioden 2021-2027 og understøtter FN's mål for bæredygtig udvikling samt dagsordenen post-2020 som skitseret i Romerklæringen af den 25. marts 2017.

Kommissionens pakke for et rammeprogram for forskning og innovation følger derudover op på Kommissionens midtvejsevaluering af Horisont 2020 fra den 29. maj 2017 samt Kommissionens meddelelse *En ny europæisk dagsorden for forskning og innovation – Europas chance for at forme sin fremtid* fra den 15. maj 2018.

Hjemmel for forslaget er artikel 173, stk. 3, artikel 182, stk. 1, artikel 183 og artikel 188, andet afsnit i TEUF.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

3. Formål og indhold

Horisont Europa skal støtte hele værdikæden for forskning og innovation – fra ide til indførelse på markedet – på en integreret måde og rettet mod civile anvendelsesformål. Samtidig sigter forslaget mod at styrke EU's konkurrenceevne.

Formålet med forslaget er bl.a. i) at støtte EU's videnskabelige og teknologiske grundlag for at imødekomme store globale udfordringer, ii) styrke effekten af forskning og innovation i industrien og samfundet, iii) fremme alle former for innovation og styrke udbredelsen på markedet samt iv) styrke det europæiske forskningsrum (det "indre marked for viden").

Den overordnede struktur består af tre søjler I) Åben videnskab, II) Globale udfordringer og industriel konkurrenceevne samt III) Åben innovation.

Søjle I "Åben videnskab" (25,8 mia. EUR i løbende priser) har til hensigt at styrke den videnskabelige topkvalitet – også kaldet excellence – gennem aktiviteter, der er identificeret og udvalgt af forskere og aktører selv (bottom-up) og projekter inden for forskningsinfrastruktur. Søjlen omfatter:

- (a) *Det Europæiske Forskningsråd* – hovedsagligt grundforskning og udveksling af erfaringer blandt fremragende forskere.
- (b) *Marie Skłodowska-Curie Aktiviteter* – herunder at fremme topkvalitet via forskermobilitet på tværs af landegrænser og forskellige sektorer samt at fremme nye kvalifikationer gennem fremragende uddannelse af forskere.
- (c) *Initiativer om forskningsinfrastruktur* – herunder støtte til nye forskningsinfrastrukturer fra forberedelses- til gennemførelsesfasen i overensstemmelse med prioriteter identificeret af ESFRI (det europæiske strategiske forum for forskningsinfrastruktur), den europæiske åbne videnskabssky – EOSC, sammenkobling af infrastrukturer og netværk.

Initiativerne under denne søjle og implementeringsstrukturen bag dem er velkendte fra tidligere rammeprogrammer, herunder det nuværende rammeprogram Horisont 2020.

Søjle II "Globale udfordringer og industriel konkurrenceevne" (52,7 mia. EUR i løbende priser) tager sigte mod at finde fælles løsninger på fælles udfordringer og er

organiseret omkring fem prioriterede temaklynger, forsknings- og innovationsmissioner samt Kommissionens Fælles Forskningscenter, hvis forskning understøtter de fem identificerede klynger.

De fem klynger omhandler følgende:

- (a) *Sundhed* – Indsatsområderne tæller bl.a. sundhed gennem hele livet, miljømæssige og sociale sundhedsdeterminanter, ikke-overførbare, sjældne og smitsomme sygdomme, teknologier og digitale løsninger inden for sundhed og pleje samt sundhedssystemet.
- (b) *Inklusiv og sikre samfund* – Indsatsområder herunder er f.eks. demokrati, kulturarv, sociale og økonomiske forandringer, beskyttelse og sikkerhed samt cyber-sikkerhed.
- (c) *Det digitale område og industri* – Indsatsområder inkluderer bl.a. produktionsteknologier, centrale digitale teknologier, avancerede materialer, kunstig intelligens og robotteknologi, næste generation af internet, rene og kulstoffattige industrier samt rummet.
- (d) *Klima, energi og mobilitet* – Indsatsområder omfatter f.eks. klimaforskning og løsninger, energiforsyning, samfund og byer, industriel konkurrenceevne inden for transport, intelligent mobilitet og energilagring.
- (e) *Fødevarer og naturressourcer* – Indsatsområder herunder tæller bl.a. miljøobservation, biodiversitet og naturkapital, landbrug, skovbrug og landdistrikter, have og oceaner samt biobaserede innovationssystemer.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Under denne anden søjle introduceres som noget nyt såkaldte missioner for forskningen. Ifølge forslaget skal missioner bl.a. have en klar EU-merværdi, bidrage til at nå Unionens prioriteter, være dristige og inspirerende med stor samfundsmæssig og økonomisk relevans, være målrettede, målbare og tidsbestemte, være tværfaglige og åbne over for forskellige typer af bottom-up aktiviteter.

Søjle III "Åben innovation" (13,5 mia. EUR i løbende priser) agter at samle nogle af de eksisterende initiativer for innovation og iværksætte nye aktiviteter under en ny struktur ved navn Det Europæiske Innovationsråd. Hensigten er bl.a. at fremme markedsskabende, banebrydende innovationer inden for nye områder som avanceret teknologi og øge risikofinansieringen til at bringe innovative løsninger på markedet og opskalere opstartsvirksomheder.

Der er overordnet tre dele under denne søjle:

- (a) *Det Europæiske Innovationsråd (EIC)* – EIC skal f.eks. støtte udvikling til fremtidige og fremspirende banebrydende innovationer, støtte udvikling, udrulning og opskalering af markedsskabende innovationer. EIC vil hovedsageligt gennemføre sine aktiviteter gennem to programmer: 1) *pathfinder for advanced research*, der udmønter bevillinger til de tidlige faser af den teknologiske udvikling og 2) *accelerator*, der finansierer aktiviteter tættere på markedet, hvor tilskud kombineres med egenkapitalfinansiering. Desuden vil programmet inkludere rådgivningsmuligheder, mentorbistand og teknisk bistand og matche investorer med projekter. Der nedsættes et udvalg til at bistå Kommissionen i implementeringen.
- (b) *Europæiske innovationsøkosystemer* – Dette element har til hensigt at forny og styrke samarbejdet og koordineringen mellem medlemsstaterne

og de associerede lande ift. både offentlige og private innovationsaktiviteter. Kommissionen agter at nedsætte et EIC-forum for deltagende landes offentlige myndigheder og organer med ansvar for innovationspolitik for at fremme koordination og en mere strømlinet tilgang til udviklingen af EU's innovationsøkosystemer, herunder i relevante EU-programmer.

- (c) *Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT)* – EIT er med sine projekter, der omfavner videntrekanten (uddannelse, forskning og innovation), placeret under denne tredje søjle pga. sammenhængen til innovationsøkosystemer. Indsatsområder under EIT spiller en rolle med hensyn til at styrke bæredygtige innovationsøkosystemer, fremme innovation og iværksætteri bedre gennem uddannelse og styrke iværksættere, undervisere, studerende og andre aktører i tværfaglige teams til udvikling og omsætning af idéer til både trinvis og disruptive innovationer samt synergi til andre programmer.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Punkterne (a) og (b) sammenlægger bl.a. eksisterende programmer såsom "Fremtidige og fremspirende teknologier" (FET), "Den hurtige vej til innovation", SMV-instrumentet og instrumenter rettet mod at finde privat finansiering og finansiering til virksomheder f.eks. InnovFin. Begge har fokus på banebrydende og disruptive innovationer med høj risiko baseret på en "bottom-up"-tilgang, dvs. formuleret af innovatøren selv. Instrumenterne er åbne for innovation inden for alle områder og sektorer, herunder tværgående.

Mht. risikofinansiering til forskning og innovation knytter denne tredje søjle sig til forslaget om InvestEU-programmet.

Udover de nævnte tre søjler er der en underliggende del med overskriften Styrkelse af det europæiske forskningsrum (2,1 mia. EUR i løbende priser). Under denne del ligger følgende aktiviteter:

1. *Deling af topkvalitet* – Dette instrument skal bl.a. støtte samarbejde om nye eller opgradere eksisterende "lommer" for topkvalitet, etablere venskabsprojekter på tværs af universiteter og forskningsinstitutioner og oprette professorater for at tiltrække og fastholde højt kvalificerede forskere. Det europæiske samarbejde om videnskab og teknologi, COST, skal fokusere på aktiviteter, der støtter kapacitetsopbygning og karriereudvikling for forskere fra programlande med lavt hjemtag.
2. *Reform og forbedring af EU's forsknings- og innovationssystem* – Dette instrument skal bl.a. styrke evidensgrundlaget for at forstå de nationale forsknings- og innovationssystemer, foregribe nye behov i samarbejde med nationale aktører, sætte skub i omstillingen til åben videnskab, støtte nationale reformer, tilbyde forskere attraktive karrieremiljøer, fremme lighed mellem kønnene og integrere kønsdimensionen i forskning og innovation og støtte internationalt samarbejde.

Andre elementer i rammeprogrammet

Europæiske partnerskaber er foreslået fortsat under det kommende rammeprogram med en mere strømlinet tilgang f.eks. ved at opsætte fælles kriterier for partnerskaber i implementeringsfasen.

Desuden foreslår Kommissionen, at pilotprojektet Seal of Excellence introduceres i rammeprogrammet. Dette giver medlemsstater mulighed for på frivillig basis at tildele støtte bl.a. fra strukturfonde til projekter, der har opfyldt minimumskravene

under rammeprogrammet, men som ikke kunne blive finansieret under det pågældende udbud pga. budgetmæssige begrænsninger for udbuddet.

Programmet åbner for, at tredjelande uden for naboregioner kan anmode om at blive associeret til programmet.

Deltagelsesregler overføres i vid udstrækning fra Horisont 2020-programmet f.eks. hvad angår enheder, som er berettiget til at modtage finansiering, indkaldelser af forslag, udvælgelses- og tildelingskriterier, støtteberettiget omkostninger osv.

Implementering vil ske gennem en lignende komitologi-procedure som under det nuværende rammeprogram, om end med andre konfigurationer af programkomitéen, der matcher de foreslåede klynger under søjle II. For missioner skal der ned sættes et udvalg med ansvar for implementering. En flerårig strategisk planlægningsproces skal bidrage til, at Horisont Europas målsætninger på programniveau vil blive gennemført på integreret vis. Den strategiske planlægning skal sætte fokus på programmets overordnede målsætninger, sammenhæng mellem de tre søjler og synergi med andre relevante EU-programmer. Kommissionen agter udover medlemsstaterne at inddrage interessenter, borgere, civilsamfundsorganisationer og Europa-Parlamentet i den strategiske planlægningsproces f.eks. gennem høringer.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Formidling, udnyttelse af resultater og åben data

Åben data foreslås fortsat i det næste rammeprogram jf. princippet "så åbent som muligt, så lukket som nødvendigt". Fri brugsret til forskningsdata indsamlet via programaktiviteter skal være hovedreglen, men velbegrundede undtagelser kan indføres. Der vil blive ydet særlig støtte til fri brugsret til videnskabelige publikationer, videnbanker og andre datakilder. Formidlingsaktiviteter om resultaterne opnået via programmet planlægges. Kommissionen vil systematisk identificere og registrere resultaterne af programmets forsknings- og innovationsaktiviteter og overføre eller formidle resultater til industrier, virksomheder, offentlige forvaltninger, den akademiske verden, civilsamfundsorganisationer og politiske beslutningstagere for at maksimere programmets EU-merværdi.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at Unionen har behov for at investere i forskning og innovation for at opnå stordriftsfordele samt øget rækkevidde og effekt. EU-finansierede forsknings- og innovationsaktiviteter frembringer som nævnt i forslaget påviselig merværdi sammenlignet med national og regional støtte. Rammeprogrammets aktiviteter skaber en kritisk masse til at imødegå globale udfordringer, styrker Unionens videnskabelige topkvalitet gennem konkurrenceudsatte midler, skaber tværfaglige netværk på tværs af grænser, øger Unionens konkurrenceevne og skaber nye markedsmuligheder.

Regeringen er enig i Kommissionens vurdering af, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes at have erhvervsøkonomiske, samfundsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Hvad angår de erhvervsøkonomiske konsekvenser vurderer Kommissionen, at forslaget vil bidrage til at fremme en øget konkurrenceevne. Forslaget retter sig bl.a. mod SMV'er og deres bidrag til forskning og innovation. Ligeledes vurderer Kommissionen, baseret på midtvejsevalueringen af Horisont 2020, at rammeprogrammet har gavnlig virkning på vækst, handel og investeringsstrømme samt på kvalitetsjob og international mobilitet for forskere.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Hvad angår de samfundsøkonomiske konsekvenser vurderer Kommissionen, at videreførelsen af rammeprogrammet for forskning og innovation højner kvalitet og effekt af forskning og innovation, støtter tværnational mobilitet og tiltrækker de største talenter. Ligeledes anfører Kommissionen, at programmet kan bidrage til at mobilisere yderligere offentlige og private investeringer i forskning og innovation. Kommissionen anslår bl.a., at rammeprogrammet medfører en direkte gevinst på op til 100.000 arbejdspladser inden for forskning og innovation i perioden 2021-2027.

Hvad angår de statsfinansielle konsekvenser foreslår Kommissionen, at finansieringsrammen for gennemførelsen af programmet for perioden 2021-2027 fastlægges til 83,5 mia. EUR (2018 priser).

Den vejledende for fordelingen af budgettet i løbende priser anføres som:

- (a) Søjlen "Åben videnskab": 25,8 mia. EUR
- (b) Søjlen "Globale udfordringer og industriel konkurrenceevne": 52,7 mia. EUR
- (c) Søjlen "Åben innovation": 13,5 mia. EUR
- (d) "Styrkelse af det europæiske forskningsrum": 2,1 mia. EUR

Forudsat en dansk finansieringsandel på 2 pct. vil det danske bidrag til Horisont Europa udgøre ca. 1,882 mia. EUR eller ca. 269 mio. EUR årligt i perioden, svarende til ca. 2 mia. kr. årligt (såfremt budgetforslaget fastholdes).

8. Høring

Udkast til grund- og nærhedsnotatet er sendt i høring i EU-Specialudvalget for Forskning den 27. juni 2018 med høringsfrist den 4. juli 2018. Følgende bemærkninger blev modtaget:

Danske Universiteter: *"Danske Universiteter finder det helt korrekt, at den danske regering lægger særlig vægt på fortsættelsen af Excellence-princippet i Hori-*

zon Europe. Det er helt centralt for at udnytte merværdien af en europæisk forskningsindsats. Vi finder det samtidig afgørende, at dette princip også afspejles i søjle to i rammeprogrammet, herunder i udmøntningen af missioner.

Det er samtidig positivt, at regeringen vil arbejde for, at der ikke sker en yderligere forskydning af budgettet fra grundforskning mod innovation. Regeringen bør dog ligeledes arbejde for, at det i forbindelse med fastlæggelse af den flerårige finansielle ramme for EU sikres, at budgettet for Horizon Europe som minimum fastholdes på det niveau som Kommissionen har foreslået – og gerne med yderligere midler i Excellence-søjlen, herunder European Research Council.

Det er også positivt, at Kommission foreslår, at projekter under "Seal of Excellence" kan støttes af medlemsstaterne ved brug af eksempelvis strukturfondsmidler (ESIF). Regeringen bør samtidig arbejde for en større sammenhæng mellem ESIF og Horizon Europe, så ESIF-midler i højere grad målrettes kapacitetsopbygning i de regioner, hvor der er behov for at løfte excellence. Dette vil styrke sammenhængskraften og højne forskningskvaliteten på tværs af hele Europa.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Endeligt skal det igen understreges, at logikken i den danske 1 pct. målsætning pt. er skruet sådan sammen, at hver gang et dansk universitet hjemtager midler fra Bruxelles, så beskærer regeringen tilsvarende størrelsen af de statslige forskningsbevillinger med et tilsvarende beløb (via en reduktion i forskningsreserven). Det skyldes, at 1 pct. målsætningen i øjeblikket betragtes som et loft frem for et gulv. Det er ikke en logisk incitamentsstruktur, og vi opfordrer regeringen til at ændre denne praksis, så de danske universiteter ikke straffes for at klare sig godt i EU's forskningsprogrammer."

Dansk Industri: "Fra DI's side er vi enige i, at kommissionens forslag vedrørende budget og struktur for det fremtidige Horizon Europe bør modtages positivt.

Som vi tidligere har gjort opmærksom på, så har vi dog enkelte bemærkninger og overvejelser, som vi mener, er relevante for notatet:

- 1) Der er behov for at prioritere større grad af industrideltagelse i Horizon Europe. Den private sektor står for 2/3 af F&U-aktiviteter i Danmark såvel som i EU28 som helhed, men de private deltagere står for mindre end 1/3 af aktiviteterne i det nuværende Horizon 2020. Denne udvikling bør vendes gennem simplificering af deltagelsesregler og opprioritering af industrirelevante F&U-emner.
- 2) I forlængelse heraf vil vi anbefale, at Danmark arbejder for, at der afsættes en større del af Horizon Europe-budgettet (60 pct.) til søjlen "Globale udfordringer og industriel konkurrenceevne" (II). Ambitionerne er høje for denne søjle, som både skal levere resultater i forhold til UN Sustainable Development Goals og ikke mindst i forhold til EU's og Danmarks industripolitiske mål. De store ambitioner bør afspejles i den budgetmæssige prioritering af søjlen. Forslaget om kun at afsætte 56 pct. af det samlede budget for Horizon Europe til søjlen risikerer at lede til manglende målopfyldelse; både for de samfunds- og de erhvervmæssige mål.
- 3) Nogle af interventionerne i det tematiske cluster 'Digital and Industry' er associeret med de såkaldte Key Enabling Technologies (KETs), andre dele er tilføjelser hertil. Der er i alt afsat 15 mia. EUR til dette cluster. Vi mener det er beklageligt, at de KETs, som med stor succes har været

med til at strukturere de helt centrale, industrirelevante udbud i Horizon 2020, bliver udvandet og i hvert fald ikke optræder direkte i kommissionens forslag til Horizon Europe. I Rüttgers HLG rapport til kommissionen fra oktober 2017 anbefales KETs som "essential technology building blocks", der er helt centrale for at sikre og styrke Europas industrielle føre-rerskab. Vi mener fra DI's side, at Danmark bør arbejde for, at de seks kendte KET's kommer til at optræde mere eksplicit inden for søjle II og med et tilstrækkeligt, dertil hørende budget.

- 4) Open Science agendaen har fået fuld prioritet i udkastet til Horizon Europe. Fra DI's side anerkender vi de potentielle fordele, som kan komme ud af at gøre data og resultater mere tilgængelige. Der er dog rigeligt med hensyn, som kan gøre beskyttelse af data og resultater nødvendigt. Konkurrencemæssige hensyn er og bliver tungtvejende, men vi vil gerne gøre opmærksom på, at hensynet mangler at blive nævnt i udkastet til deltagelsesregler (Rules of Participation). De bør føjes til afgrænsningen af Open Science agendaen på linje med fortrolighedshensyn."

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Godkendt Teknologisk Service: "Grundlæggende er vi meget positive overfor det nye programforslag og finder, at det i vidt omfang bygger på de bedste dele af dets forgængere. Dog finder vi, at programmet stadig bør justeres på en række punkter, for fuldt ud at kunne møde de ambitioner der lægges for såvel forskning som innovation. Særligt er der behov for at gøre en ekstra indsats for at ny viden og forskningsresultater kommer i arbejde i europæisk erhvervsliv. Derfor finder vi det også væsentligt, at den danske regering ikke alene fokuserer på at styrke excellence delen af programmet, men ser bredt på hele indsatsen og sikrer en balance også mod anvendelse.

Konkret vil vi gerne anbefale:

- Det samlede budget bør være på 120 mia.€. Det vil muliggøre at man sikrer kontinuitet fra Horizon 2020 til det nye program og følger op på tidligere investeringer. Samtidig skal der sikres finansiering til nye aktiviteter inden for den Mission-orienterede tilgang, områder for nye Key Enabling Technologies (KET's) og skabelsen af nye Public Private Partnerships i nøglesektorer.
- For at understøtte flere tværnationale og tværfaglige projekter på højt niveau, bør Danmark arbejde for, at der afsættes 60 pct. af Horizon Europe-budgettet til søjlen "Globale udfordringer og industriel konkurrenceevne" (II) (i forslaget er afsat 56 pct.). De høje ambitioner i denne søjle for såvel samfund ift. FN's verdensmål som for erhvervsmæssige udvikling bør afspejles i den budgetmæssige prioritering af søjlen.
- At den europæiske industris konkurrenceevne indskrives helt centralt som målsætning for Horizon Europe – særligt i indsatserne i søjle II. Horizon Europe skal styrke deltagelsen fra alle dele af europæiske erhvervsliv og styrke det europæiske forsknings- og innovationssystem. Herigennem styrkes værdikæderne, der giver mulighed for opskalering af modne teknologier til gavn for erhverv og samfund. Det er afgørende for at møde udfordringerne fra blandt andet digitalisering og bæredygtighed.
- At Danmark arbejder for at indsatsen i relation til Key Enabling Technologies (KET's) tydeliggøres i programmet, at budgettet til dette område sikres så indsatsen ikke udvandes. Vi finder det helt centralt, at den europæiske indsats for at sikre forsknings- og industriel kapacitet på de vigtige KET's står stærkt i det nye program. På linje med bl.a. DI mener vi, det er beklageligt, at de KETs,

som med stor succes har været med til at strukturere de helt centrale, industri-relevante udbud i Horizon 2020, bliver udvandet og ikke optræder direkte i kommissionens forslag til Horizon Europe.

- *At der sikres videst mulig kontinuitet i rammeprogrammets regler for deltagelse, samtidig med at indsatsen for forenkling af reglerne fortsættes. Målet skal være styrket styring og øget effektivitet i programmet.*
- *At sikre en balanceret tilgang mellem Open Science agendaen og hensynet til beskyttelse af Intellectual Property Rights (IPR). Muligheden for at beskytte IPR er ofte en nøgelfaktor, når der skal laves innovation, samtidig rummer Open Science tilgangen spændende muligheder for at få resultater længere ud. Der skal være rum for konkrete afvejninger.*
- *Danmark bør aktivt understøtte det nye EIC Pathfinder instrument. Det kan blive et stærkt værktøj til at understøtte teknologibaserede startups (deep-tech startups)."*

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemsstater forventes generelt at byde forslaget velkommen.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen lægger vægt på, at udgiftsniveauet i næste MFF samlet set holdes på 1 pct. af EU27's BNI, og at alle EU-budgettets udgifter skal afholdes inden for dette loft. Inden for disse rammer er det regeringens holdning, at der skal ske en indholdsmæssig omprioritering af EU's udgifter, så EU-budgettet i højere grad målrettes EU-merværdiskabende tiltag, herunder bl.a. vækst- og konkurrenceskabende initiativer og excellencebaseret forskning.

Regeringen byder overordnet forslaget til Horisont Europa velkommen, herunder at der bygges videre på det eksisterende programs søjlestruktur og deltagelsesregler.

Det er en helt central prioritet for regeringen, at excellence-princippet fastholdes – dvs. at midlerne tildeles de bedste projektforslag.

Regeringen vil arbejde for et større fokus på grundforskning og forskermobilitet, herunder særligt Det Europæiske Forskningsråd og Marie Skłodowska-Curie Aktiviteter i søjle I.

Regeringen forholder sig positivt til de foreslåede klynger inden for den udfordringsrevne forskning, om end prioritering inden for de individuelle klynger og overlappende aktiviteter bør finjusteres. Regeringen forholder sig positivt til forslaget om missioner. Medlemsstaters inddragelse i identificering og formulering af konkrete missioner vurderes væsentligt for deres succes.

Regeringen støtter generelt de nye instrumenter i søjle III, der introduceres for at fremme innovation. Europa skal blive bedre til at omsætte fremragende forskning til innovative løsninger, der skaber nye markeder og vækst. Regeringen vil lægge vægt på, at innovationsinstrumenter er simple, fleksible og let tilgængelige for mindre aktører, herunder SMV'er. Det er vigtigt for regeringen, at der ikke sker en budgetforskydning til fordel for innovation (søjle III) på bekostning af grund- og strategisk forskning i søjle I og søjle II.

Regeringen lægger vægt på, at drøftelser vedrørende Horisont Europa ikke foregriber forhandlingerne om den kommende finansielle ramme.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet